

De Gemeenteraad en het College van B&W van deelnemende gemeenten in de regio Gelderland-Midden

Datum : 19 december 2017

Uw kenmerk :

Ons kenmerk : 171219-0004

Contactpersoon : Eric van Neerijnen

Doorkiesnummer : 088-3555135

E-mail adres : eric.van.neerijnen@vggm.nl

GEMEENTE NIJKERK	
Afdeling: ig vld	← B / V
Kenmerk: 9	B / V → IB
INGEKOMEN: 22 DEC. 2017	
K.t.k.n. B&W / GRF.	
ONTVANGSTBEVESTIGING: JA () NEE ()	

Onderwerp: Kaderbrief voor het begrotingsjaar 2019

Geachte leden van de Raad, geachte leden van het College,

Op 13 december jl. heeft het Algemeen Bestuur van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden de kaderbrief voor de begroting 2018 vastgesteld. Wij sturen u deze kaderbrief (zie bijlage) ter informatie toe.

De grondslag hiervoor is artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen. In dit artikel is geregeld dat het dagelijks bestuur uiterlijk op 15 april 2018 de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het begrotingsjaar 2018 aanbiedt aan de raden van de deelnemende gemeenten, zodat de raden deze informatie beschikbaar hebben ten behoeve van de zogeheten voorjaarsnota. Deze algemene financiële en beleidsmatige kaders bevatten in ieder geval een indicatie van de gemeentelijke bijdrage aan het openbaar lichaam of het gemeenschappelijk orgaan, de beleidsvoornemens voor het volgende begrotingsjaar en de prijscompensatie. VGGM stelt de kadernota (al jaren) ruim voor die termijn van 15 april vast, namelijk in de maand december daarvóór. De kadernota dienen wij op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regeling direct naar de raden te sturen. Het Dagelijks Bestuur heeft er voor gekozen om de nota niet alleen naar de raden maar ook naar de colleges van de deelnemende gemeenten te sturen.

Er is ten aanzien van de kadernota géén sprake van een zienswijzeprocedure. Rond 1 april 2018 sturen wij de conceptjaarrekening 2017 en de ontwerpbegroting 2019 aan de Colleges en raden voor consultatie. Graag zijn wij bereid om in de maanden april/mei op verzoek een toelichting te geven op deze stukken. Tijdens de consultatieronde worden de raden in de gelegenheid gesteld een zienswijze uit te brengen. Deze zienswijzen worden betrokken in de finale besluitvorming over de begroting door het Algemeen Bestuur van VGGM (voorzien op 4 juli 2018).

Tenslotte wijzen wij u erop dat de gemeentelijk controllers reeds in het bezit zijn van de digitale versie van deze kaderbrief.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Namens het Dagelijks Bestuur Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden,

Ahmed Marcouch
Voorzitter

Anton Slofstra
Secretaris

MEMO

Datum : 13 december 2017
Aan : Algemeen Bestuur
Van : Directie VGGM
Betreft : Kaderbrief 2019

1 Samenvatting: beleidsarme kaderbrief

Ter voorbereiding van de begroting voor het jaar 2019 stelt het Algemeen Bestuur van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (hierna af te korten met VGGM) beleidsinhoudelijke en financiële kaders vast.

In de kaderbrief voor de begroting 2019 zijn geen beleidsmaatregelen opgenomen. Alleen de compensatie van de loon- en prijsstijging is conform de vastgestelde methodiek verwerkt. Bij het opstellen van de kaderbrief is er geen of onvoldoende zicht op het beleid van het Rijk en op nieuwe beleidsinitiatieven van gemeenten.

De Miljoenennota van het kabinet Rutte II bevatte geen bijzonderheden voor VGGM en de regeringsverklaring van het kabinet Rutte III ook niet. We kijken uit naar de uitwerking van maatregelen door het nieuwe kabinet want er zijn wel vraagstukken waar VGGM wacht op de keuzes van het Rijk. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het definitieve voorstel voor de marktordening van het ambulancevervoer en aanvullende maatregelen voor de zorg aan asielzoekers en statushouders.

Als voor VGGM relevante plannen van het nieuwe kabinet zich voor maart 2018 aftekenen, kunnen deze zaken meegenomen worden in de ontwerp begroting 2019 die wordt aangeboden aan het Dagelijks Bestuur van VGGM in maart 2018.

In maart 2018 vinden ook de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Dat zal leiden tot collegeakkoorden voor de periode 2018-2022. Het beleid van gemeenten zal niet in de ontwerp begroting voor 2019 kunnen worden verwerkt. De collegeakkoorden van de nieuwe gemeentebesturen bieden de gelegenheid het beleid van gemeenten te vertalen naar VGGM. VGGM zal daartoe na de zomerperiode in nauwe samenspraak met beleidsambtenaren een meerjarig perspectief schetsen. Het kan zijn dat dat leidt tot aanpassingen in de begroting voor 2019. Een eventuele wijziging van de begroting kan in oktober 2018 worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

2. Kaders voor de begroting

Voor het opstellen van de begroting 2019 geeft het Algemeen Bestuur van VGGM een aantal kaders aan. Het stellen van beleidsprioriteiten vraagt om inzicht in de ontwikkelingen op beleidsmatig en financieel terrein die van invloed kunnen zijn op de begroting 2019. De concrete kaders die worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur treft u aan in deze kaderbrief.

De activiteiten van VGGM worden uit verschillende bronnen gefinancierd en de financiers stellen specifieke eisen aan de taakuitoefening. Dat is de reden dat er in de begroting een indeling is gemaakt naar financieringsstromen. Als uitgangspunt is genomen dat elke financieringsstroom qua inkomsten en uitgaven per saldo jaarlijks binnen de kaders van de financiële afspraken VGGM verloopt.

3. Beleidsmatige en financieel economische ontwikkelingen

In deze paragraaf schetsen wij de relevante ontwikkelingen per sector.

3.a Budgettair kader voor multidisciplinaire samenwerking en meldkamer

Het kabinet Rutte III trekt veel extra geld uit voor veiligheid. Het is nog niet duidelijk wat dat voor de veiligheidsregio's gaat betekenen.

MEMO

Bevolkingszorg

De bevolkingszorg Gelderland-Midden is in ontwikkeling. Het streven is bij het vaststellen van de begroting voor 2019 in de vergadering van het algemeen bestuur in juni 2018, concrete voorstellen aan te bieden.

Impact omgevingsrecht en visie risicogerichtheid

Het omgevingsrecht ondergaat momenteel grote wijzigingen, met de komst van de Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en bijbehorende uitvoeringsbesluiten (AMvB's). Door deze wetswijzigingen en de door de Raad van directeuren Veiligheidsregio's, Raad van Regionaal Brandweercommandanten en Raad van directeuren Publieke Gezondheid vastgestelde visie 'De beweging van risicobeheersing naar risicogerichtheid in 2020: Samen zorgen voor échte coproductie!', veranderen de advies- en toezichtrol van de veiligheidsregio's, op het gebied van een gezonde en (brand)veilige leefomgeving. Deze operatie vergt een andere werkwijze / competenties van de medewerkers, en er moet worden aangesloten op een ander digitaal-stelsel en informatiehuizen. Het vraagt nader onderzoek om de effecten van bovenstaande ontwikkeling op het budgettair kader van VGGM in te schatten.

Uitname budget voor de meldkamer van de brandweer

Er is landelijk afgesproken dat de totale budgetten van de meldkamer van brandweer en ambulancedienst worden overgeheveld naar de landelijke meldkamerorganisatie onder beheer van de politie. Dat betekent een uitname uit het gemeentefonds en/of een afroeping van de BDUR. Er is tevens afgesproken dat dat niet tot herverdeel-effecten tussen gemeenten en in het verlengde daarvan tussen regio's mag leiden. De uitname vindt in 2020 plaats. In Oost Nederland gaan de vijf regio's volgens planning vanaf 2020 in locatie Apeldoorn samenwerken.

3.b Budgettair kader voor de brandweer

De deelnemende gemeenten dragen bij aan de kosten van de regionale brandweer op basis van hun oorspronkelijke gemeentelijke budget voor het brandweerkorps.

FLO

Het VNG-bestuur heeft op 6 juli 2017 het principeakkoord reparatie FLO-overgangsrecht bekrachtigd. De achterban van de vakbonden stemden op 26 juni 2017 in. Nu beide partijen ingestemd hebben, wordt gewerkt aan de uitwerking van het akkoord. De consequenties voor VGGM zijn nog niet volledig in beeld. De flo-regeling is van toepassing op brandweerkorpsen met beroepspersoneel in bezwarende functies. Dat zijn vooral de grotere gemeenten. In onze regio kennen Arnhem, Ede, Renkum en Nijkerk een flo-regeling. Het budget voor flo-kosten is niet geregionaliseerd maar is de verantwoordelijkheid gebleven van de vier afzonderlijke gemeenten.

3.c Budgettair kader voor de GGD

De inwonerbijdrage voor GGD-taken is relatief laag omdat in onze regio is gekozen voor een zo groot mogelijke beleidsvrijheid op lokaal niveau. Het collectieve pakket is relatief beperkt. Naast de inwonerbijdrage worden wettelijke taken en bovenwettelijke taken via het invullen van maatwerk per gemeente uitgevoerd.

Een stevige basis voor de GGD: de vier pijlers

Voor een goede borging van de publieke gezondheid is het belangrijk dat duidelijker is wat het Rijk en de gemeenten minimaal van de GGD mogen verwachten. Vier taken zijn voor het fundament van de publieke gezondheid van zo essentieel belang dat zij op uniforme wijze in Nederland moeten worden geborgd. Deze taken vormen de vier pijlers van iedere GGD.

Rijk en gemeenten moeten, vanuit ieders verantwoordelijkheid, de kwaliteit van deze pijlers gezamenlijk verankeren.

MEMO

Pijler 1: Monitoren, signaleren en adviseren

Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

Pijler 3: Publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises

Pijler 4: Toezicht houden

In de begroting 2018 is structureel extra capaciteit vrijgemaakt voor het inkleuren van de pijlers.

Doorontwikkeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) : transitie en fusie

De doorontwikkeling van de JGZ is zowel inhoudelijk als bedrijfsmatig een grote opgave. De inhoudelijke opgave vloeit voort uit de transitie-opdracht in het Sociaal Domein. Dat vraagt om het herdefiniëren van professionele werkwijzen. De bedrijfsmatige opdracht bestaat uit de integratie van drie uitvoeringsorganisaties. In de jaarrekening 2017 informeren wij u over de budgettaire consequenties.

Nieuwe bekostigingssystematiek JGZ

Na de overdracht van de JGZ voor 0-4 jarigen van de thuiszorgorganisaties STMG en Icare naar VGGM is het gewenst een financieringssysteem voor de JGZ te ontwerpen. Vanaf 2018 wordt de JGZ 0-4 jarige op via een uniforme manier bekostigd. De systematiek is voor drie jaar vastgesteld en wordt in 2020 geëvalueerd.

Overdracht middelen Rijksvaccinatieprogramma naar Gemeentefonds

In de decembercirculaire 2016 Gemeentefonds is aangekondigd dat, onder voorbehoud van parlementaire goedkeuring, het Rijksvaccinatieprogramma (hierna: RVP) wettelijk verankerd wordt in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Met deze wetwijziging wordt een deel van de uitvoering van het RVP onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten gebracht. De parlementaire behandeling vindt later plaats dan voorzien. Het voorgenomen jaar van invoering voor het deel van het wetsvoorstel betreffende het RVP is nu 2019. Dit geeft gemeenten voldoende tijd om de voorbereiding met uitvoerende organisaties vorm te geven. Uitsluitsel over de omvang en verdeling van middelen volgt naar verwachting in de decembercirculaire 2017.

Verhoogde asielinstroom en taken van de GGD

Op 28 april 2016 zijn door het Rijk en de VNG middels het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom nadere afspraken gemaakt over zorg, onderwijs, werk en integratie voor de grote aantallen statushouders die in de gemeenten komen wonen. Aan alle gemeenten zijn extra financiële middelen verstrekt voor de lokale uitvoering van de publieke gezondheidszorg ten behoeve van een succesvolle integratie van statushouders. Vanaf 2018 stopt de geldstroom naar gemeenten. VGGM is dan in beginsel genooddaakt de specifieke activiteiten voor de doelgroep te staken. Een aantal gemeenten heeft aangegeven via maatwerkafspraken de werkzaamheden te willen voortzetten en eventueel te financieren uit andere middelen. Wij hopen dat het Uitwerkingsakkoord tussen het Rijk en de VNG wordt verlengd.

Verwarde personen

Het thema personen met verward gedrag staat hoog op de politiek bestuurlijke en ambtelijke agenda. VGGM voert op meerdere terreinen (o.a. openbare geestelijke gezondheidszorg, meldkamer en ambulancezorg) activiteiten uit. De financiering loopt via specifieke subsidies en de bijdrage van zorgverzekeraars.

Aanbesteding arrestantenzorg

Met de politie in Oost Nederland zijn afspraken gemaakt over de vergoeding van de kosten van de door VGGM te leveren arrestantenzorg. De Nederlandse politie is voornemens de arrestantenzorg voor de periode na 2017 opnieuw aan te besteden. Dat maakt de toekomst van de door VGGM uit te voeren arrestantenzorg ongewis.

Seksuele gezondheid

De subsidieregeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG) wordt in 2018 geëvalueerd. Het aanvullende aanbod van de GGD'en dat op grond van de ASG-regeling wordt geboden, is gericht op doelgroepen die via de reguliere zorg (vooralsnog) moeilijk bereikt worden en die een verhoogd risico op soa of problemen in bredere zin rondom seksualiteit hebben. Het kabinet wil het aanvullende aanbod van

MEMO

de GGD'en beperken. De eerste berichten zijn dat de regeling tot 2022 is gegarandeerd maar wij houden er wel rekening mee dat het budget na 2018 zou kunnen gaan dalen.

Stichting Publieke Gezondheid Gelderland-Midden en Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden

De stichting Publieke Gezondheid Gelderland-Midden (uitvoering JGZ 0-4 jarigen) is in bestuurlijke, beleidsinhoudelijke en financiële zin nauw verbonden aan VGGM. VGGM en de stichting zijn een fiscale eenheid en dat betekent dat de kosten en de opbrengsten vanaf 2016 in de begroting en van VGGM zijn opgenomen.

De stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden is onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van VGGM gebracht maar heeft een onafhankelijke financiële positie en als gevolg daarvan eigen jaarstukken.

3.d Budgettair kader voor de ambulancedienst

Forse stijging van het aantal ritten in Gelderland-Midden

Sinds enkele jaren groeit het volume ambulancezorg fors in de regio Gelderland-Midden. Deze groei laat zich zien in de absolute toename van het aantal inzetten en de relatief grote stijging van het aandeel spoedinzetten. Direct gevolg van deze stijging is een hogere bezettingsgraad van het aantal parate ambulances waardoor druk ontstaat op het aantal en de spreiding van de vrij inzetbare ambulances ten behoeve van spoedinzetten. Dit gegeven heeft zich in de afgelopen jaren vertaald in een lichte achteruitgang van de performance, zichtbaar in het percentage op tijd verreden A1-ritten. Het aanpakken van het knelpunt vraagt om acties op verschillende niveaus. Op landelijk niveau moet het macrobudget toenemen. In de tweede plaats is het noodzakelijk dat het op regionaal niveau door de zorgverzekeraars beschikbaar gestelde bedrag aansluit op het budgettair kader van Spreiding & Beschikbaarheid. Dat is in de regio Gelderland-Midden niet het geval. De zorgverzekeraars in onze regio (Menzis en VGZ) bevestigen dit beeld. Dat leidt er vooralsnog niet toe dat er structureel meer geld is toegekend maar de zorgverzekeraars werken wel actief mee aan het optimaliseren van de samenwerking met huisartsen, huisartsenposten en ziekenhuizen. Tot slot geven wij in ons eigen verbeterplan invulling aan het verhogen van de paraatheid op kritische momenten in de week en de scenario's bij afnemende vrij beschikbare capaciteit. Denk daarbij aan het optimaliseren van de posities van de posten in de regio (aan de hand van een huisvestingsplan), het maken van afspraken met de buurregio's over bovenregionale inzet en het gericht (afhankelijk van tijd, locatie en omstandigheden) toepassen van een innovatieve methode voor het reguleren van de uitruk van de ambulance.

4. Overige ontwikkelingen

Loon- en prijsontwikkeling

Indexering

VGGM hanteert de door het Algemeen Bestuur vastgestelde systematiek voor loon- en prijscompensatie bestaande uit een voorcalculatie voor 2019 en nacalculatie over 2017.

- In de voorcalculatie voor de begroting 2019 gaan wij uit van de raming van het CPB in de Macro Economische Verkenning 2018. In de MEV (september 2017) wordt voor de collectieve sector rekening gehouden met een loonkostenstijging in 2018 van 2,7% en een prijsstijging in 2018 voor het materieel deel van 1,4%. Cijfers voor 2019 zijn niet beschikbaar omdat in het MEV geen doorkijk wordt gegeven naar de middellange termijn.
Dat vertaalt zich naar een verhoging van de inwonerbijdrage 2019 voor GGD-GHOR taken en het in te brengen budget 2019 voor de brandweer.
Bij het doorrekenen van deze percentages wordt de inwonerbijdrage voor GGD-taken verhoogd met € 0,25 voor lonen en € 0,06 voor prijzen. Per saldo dus een verhoging van € 0,31.
De doorrekening op de brandweerbijdragen leidt tot een verhoging met € 717.574 (loonkosten) en € 159.461 (prijzen).
- In de nacalculatie wordt de werkelijke loonkostenontwikkeling in 2017 (het zogenaamde inhaaleffect) vastgesteld op basis van het Centraal Economisch Plan 2018 (CPB maart 2018). In

MEMO

de begroting 2017 is rekening gehouden met een loonkostenontwikkeling van 2,3% en 0,9% voor de prijsontwikkeling.

BTW verhoging

Het nieuwe kabinet is voornemens het btw-tarief van 6% te verhogen naar 9%. Voor VGGM leidt dat bij de inkoop van medicamenten tot een prijsstijging.

Herindeling Rijnwaarden-Zevenaar

De herindeling van de gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar heeft geen financiële consequenties voor de VGGM. De maatwerkafspraken die met Rijnwaarden en Zevenaar afzonderlijk zijn gemaakt worden gecontinueerd.

Financieel technische zaken

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 is er sprake van vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven. Publiekrechtelijke rechtspersonen zijn dan belastingplichtig, indien en voor zover zij een onderneming drijven, tenzij er sprake is van een vrijstelling. Een belangrijk deel van de activiteiten van VGGM zal buiten de belastingplicht op grond van de regeling vallen. Sommige activiteiten vallen mogelijk wel onder de belastingplicht. De koepelorganisaties Brandweer Nederland, GGD GHOR Nederland en Ambulancezorg Nederland hebben in 2016 in kaart gebracht welke activiteiten wel of niet belastingplichtig zijn. Op landelijk niveau vindt hierover overleg met de fiscus plaats. Bij het opmaken van de kaderbrief voor begroting 2019 is dat nog niet duidelijk. Vervolgens zal VGGM concrete afspraken met de eigen inspecteur maken. Vanaf boekjaar 2018 maken wij voor zover nodig naast de reguliere jaarrekening ook een fiscale jaarrekening op.

5. Recapitulatie inwonerbijdrage 2018 - 2019

Inwonerbijdrage 2018 t.b.v. GGD + GHOR	€ 13,32
Autonome ontwikkelingen:	
Loon-/prijscompensatie 2019	0,31
Loon-/prijscompensatie inhaaleffect 2017 (o.b.v CEP maart 2018)	PM
Bijdrage 2019	€ 13,63

Bijdrage t.b.v. bevolkingszorg	
Verevening op nacalculatiebasis (afhankelijk van de feitelijke inzet)	
Inzet bevolkingszorg	€ 0,15

Inwonerbijdrage 2018 (op basis van inwoners 0-18) t.b.v. basisaanbod JGZ 0-4 jarige	€ 55,51
Autonome ontwikkelingen:	
Loon-/prijscompensatie 2019	1,29
Bijdrage 2019	€ 56,80

MEMO

6. Recapitulatie bijdrage brandweertaken 2018- 2019

	Bijdrage 2018 (cf begr 2018)	Looncomp. 2,70%	Prijscomp. 1,40%	Bijdrage 2019
Arnhem	€ 10.970.089	€ 207.335	€ 46.074	€ 11.223.498
Barneveld	€ 3.405.124	€ 64.357	€ 14.302	€ 3.483.782
Doesburg	€ 669.476	€ 12.653	€ 2.812	€ 684.940
Duiven	€ 782.199	€ 14.784	€ 3.285	€ 800.268
Ede	€ 6.131.808	€ 115.891	€ 25.754	€ 6.273.453
Lingew aard	€ 1.862.602	€ 35.203	€ 7.823	€ 1.905.628
Nijkerk	€ 2.641.760	€ 49.929	€ 11.095	€ 2.702.784
Overbetuwe	€ 2.078.680	€ 39.287	€ 8.730	€ 2.126.697
Renkum	€ 1.765.172	€ 33.362	€ 7.414	€ 1.805.948
Rheden	€ 2.567.327	€ 48.522	€ 10.783	€ 2.626.633
Rozendaal	€ 75.045	€ 1.418	€ 315	€ 76.778
Rijnw aarden	€ 678.343	€ 12.821	€ 2.849	€ 694.013
Scherpenzeel	€ 455.625	€ 8.611	€ 1.914	€ 466.150
Wageningen	€ 1.523.566	€ 28.795	€ 6.399	€ 1.558.760
Westervoort	€ 785.483	€ 14.846	€ 3.299	€ 803.628
Zevenaar	€ 1.574.588	€ 29.760	€ 6.613	€ 1.610.961
	€ 37.966.886	€ 717.574	€ 159.461	€ 38.843.921